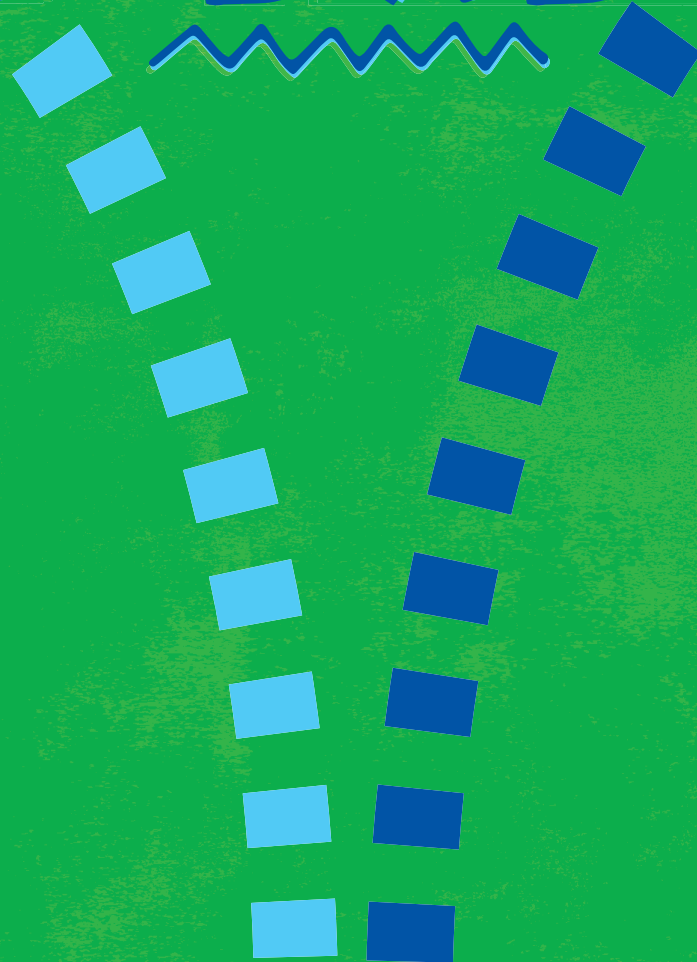

FRONTERES QUE UNEIXEN

un món
a les teves mans

FRONTERES QUE UNEIXEN: UNITAT DIDÀCTICA

INTRODUCCIÓ

La present unitat didàctica forma part del projecte “**Dies D**”, que s'emmarca dins de la proposta pedagògica de Entreculturas per a educar en Ciutadania Global: “**Un Món a les teves Mans**”. A través d'aquesta proposta, volem contribuir a la tasca de formar persones capaces de transformar el seu entorn com a part d'una ciutadania global activa i compromesa amb els reptes globals del nostre temps i el compliment de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Els recursos educatius del projecte “Dies D” ens faciliten acostar-nos i aprendre sobre temàtiques relacionades amb els valors propis de la ciutadania global, promovent l'aprenentatge i el compromís actiu amb els nostres entorns educatius, comunitaris i ciutadans. En concret, aquesta **unitat didàctica proposa treballar sobre les Migracions Forçoses, amb l'objectiu de desenvolupar coneixements, valors i competències socials i ciutadanes per a participar en la construcció d'unitat, convivència i cultura d'acolliment**. A més, la proposta convida al grup a reflexionar sobre la necessitat de construir igualtat per a aconseguir una cultura d'acolliment amb les persones migrants i refugiades, i per a això aprendrem que la igualtat està a les nostres mans.

La unitat didàctica està composta per **tres propostes didàctiques adaptades a diferents franges d'edat**, dissenyades per a treballar tant en l'àmbit formal com el no formal amb grups de nenes, nens i joves de les següents edats:

- Primera franja d'edat: 5 a 8 anys.
- Segona franja d'edat: 9 a 12 anys.
- Tercera franja d'edat: 12 a 16 anys.

Cadascuna de les propostes didàctiques inclou els següents apartats:

- Objectius educatius.
- Materials necessaris.
- Mirem la imatge.
- Desenvolupament de l'activitat, amb una proposta final en la qual el grup realitzi una acció concreta per a construir unitat, convivència i cultura d'acolliment.

Les activitats incloses en aquesta unitat didàctica poden **utilitzar-se en qualsevol context l'objectiu educatiu del qual sigui treballar amb grups la importància de la construcció de cultura d'acolliment** en els nostres entorns globals i locals. De manera orientativa, suggerim la següent relació de Dies Internacionals, que per les temàtiques que tracten poden constituir una bona oportunitat educativa per a utilitzar aquesta proposta didàctica. Aquests dies internacionals apareixen assenyalats en el calendari escolar, que al costat dels cartells i aquesta selecció d'unitats didàctiques, formen part del projecte Dies D:

- Dia Internacional de les Persones Migrants (18 de desembre)
- Dia Internacional de les Persones Refugiades (20 de juny)

Aquestes unitats didàctiques estan alineades amb la promoció d'una ciutadania global compromesa amb la consecució de l'Agenda 2030 i els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**.

Concretament, aquesta unitat didàctica es vincula amb els següents ODS:

- **ODS 16:** Promoure societats justes, pacífiques i inclusives.
- **ODS 4:** Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat

UNITAT DIDÀCTICA: 5 A 8 ANYS

OBJECTIUS:

1. Acostar-se a la realitat de les migracions forçoses i conèixer les seves diferents causes.
2. Prendre consciència sobre la importància de crear entorns que acullen i inclouen a totes les persones.
3. Identificar-nos com a constructores i constructors d'una cultura d'acolliment.

MATERIALS:

- Fulls
- Llapis de colors, pintures i retoladors
- Pissarra
- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Siluetes de tortugues (**veure Annex 1**)

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem l'activitat fent les següents preguntes al grup:

- Us agrada viatjar?
- Quan feu un viatge, amb qui aneu?
- Quines coses fiqueu sempre en la maleta quan us aneu de viatge?
- Què entenem per migrar?
- Qui migra?

Projectem el vídeo **Quatre paraules per a obrir el món**¹ per a posar en context al grup sobre la temàtica que treballarem. Després de visualitzar-ho, es preguntarà:

- Quines són les paraules per a obrir el món?
- Com podem acollir nosaltres a nenes i nens que vénen d'altres parts del món?

Es procedeix llavors a realitzar una petita explicació sobre les migracions forçoses (**veure Annex 2**). Seguidament, es procedeix a llegir el conte "**El viatge de les tortugues**".

"Hi ha una vegada una tortuga que vivia feliç amb la seva família en l'oceà Atlàntic. La Maia, vivia en la que per a ella era la cova més bonica i acollidora de tot l'oceà. La Maia era una tortuga feliç, sempre envoltada per la seva família, amigues i amics, en un lloc on poder jugar i nedar sense límits.

---

¹ "Entreculturas y JRS 4 Palabras para abrir el mundo" <https://www.youtube.com/watch?v=p2-fWkFn9c4&t=81s>

No obstant això, de sobte, la vida de la Maia va canviar per complet. A poc a poc l'oceà es va anar omplint d'escombraries, fins a formar muntanyes immenses de plàstic i materials que els éssers humans usaven en la terra. Un dia, un vaixell que navegava per la superfície, va llançar al fons del mar unes xarxes grans i van començar a destruir tot el que formava part de l'ecosistema de l'oceà, portant-se per davant tots els éssers vius que vivien allí. La Maia estava molt espantada, igual que totes les tortugues. Ningú entenia què estava ocorrent.

Els dies van passar i llavors tots els animals de la comunitat van haver de prendre la decisió d'anar-se d'aquell lloc i emprendre un llarg viatge, a la recerca d'un nou oceà. Cap volia abandonar aquest lloc tan especial, però ara no els quedava res, els éssers humans els havien forçat a anar-se d'allí.

En aquest moment, la família de la Maia va començar a preparar el seu gran viatge. Anava a ser un viatge molt llarg, però només podrien carregar amb el menjar d'un parell de dies, ja que no podien portar molt de pes damunt. A més, Mateo, el germà petit de Maia, acabava de néixer a penes feia un parell de dies i encara no sabia nedar bé. Però la situació el va obligar a aprendre ràpid i posar-se fort per a poder emprendre un viatge de diverses setmanes.

Van nedar durant dies fins que per fi van arribar al lloc que buscaven. La Maia es va quedar impressionada quan va veure aquesta varietat de llocs per a dormir i jugar, i es va imaginar com seria la seva nova casa. No obstant això, per a la seva sorpresa, en arribar, moltes d'aquestes coves estaven ja ocupades per tortugues molt diferents a les de la seva família. Malgrat tot, la família de la Maia va ser rebuda amb molt d'afecte, i tots els animals d'aquest nou lloc els van ajudar a construir la seva nova casa.

Ara la Maia és feliç en la seva nova llar. Tots els dies somia amb un món en el qual no més famílies hagin d'anar-se de les seves casa perquè aquestes deixen de ser habitables, en el qual tots els animals i persones del món puguin conviure en diversitat i respecte.”

Una vegada s'hagi llegit el conte, es proposen les següents preguntes:

- Com es sent la Maia quan ha d'abandonar la seva casa?
- Per què va haver de fer-ho?
- Quin paper van jugar la resta d'animals que vivien en el lloc al qual van arribar la Maia i la seva família?
- Quin somni té la Maia per al món en el qual viu?

Es reflexiona amb el grup si la situació que viu Maia és sol un conte, o si ocorre també a nenes, nens, joves i adults de tot el món. **Com podem acollir nosaltres i nosaltres a persones que migren i arriben als nostres entorns? Com acolliríem a la Maia i a la seva comunitat de tortugues marines?**

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a finalitzar l'activitat, es poden realitzar una o dues propostes per a aterrar l'aprens i crear alguna cosa en conjunt:

1. Fer un dibuix amb el somni que té la Maia per al món una vegada que arriba a la seva nova llar. Una vegada acabats els dibuixos, crear un mural amb tots ells. Una proposta de títol per al mural pot ser: **“Som creadores i creadors d'un món d'acolliment”**.
2. Escriure dins de la silueta d'una tortuga i d'altres animals del mar (veure Annex 1) quin desig tenen elles i ells perquè totes les persones i éssers vius del món per igual, sense importar d'on vinguin, se sentin acolliments i acollits allà on vagin. Una vegada acabats, es pot crear un mural amb totes les tortugues i els seus respectius desitjos. Una proposta de títol per al mural pot ser: **“Som creadores i creadors d'un món d'acolliment”**.

UNITAT DIDÀCTICA: 9 A 12 ANYS

OBJECTIUS:

1. Acostar-nos a les diferents realitats de les migracions forçoses en el món.
2. Prendre consciència sobre les causes de desigualtat i vulneració de drets humans que viuen les persones migrants i refugiades.
3. Identificar-nos com a constructores i constructors d'una cultura d'acolliment en els nostres entorns educatius i comunitaris.

MATERIALS:

- Fitxes amb biografies (veure Annex 3)
- Premisses per al "Camí d'Igualtat" (veure Annex 4)
- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Pissarra
- Guix, retoladors i bolígrafs
- Cinta de pinotr
- Folis i/o post-its

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem l'activitat llançant al grup les següents preguntes i anotant en la pissarra les idees principals que es van aportant:

- Us agrada viatjar?
- Quin és el mitjà de transport en el qual us desplaceu?
- Quan feu un viatge, amb qui aneu?
- Quinee coses fiqueu sempre en la maleta quan us aneu de viatge?
- Què entenem per migrar?
- Qui migra?
- Totes les persones migren per les mateixes raons? Quines coneixem?

Després d'aquesta ronda de reflexió, projectem el vídeo del **testimoniatge de Ghada², una jove refugiada a Líban** per a posar en context al grup sobre la temàtica que es treballarà. Després, es fan les següents preguntes:

- ¿Quin tipus de viatge va haver de fer Ghada? Quins van ser els motius?
- Creieu que hi ha moltes persones en el món que viuen aquesta situació?
- Com penseu que viuen aquest viatge les nenes, noies adolescents i dones?
- Quin paper pot tenir l'escola i les societats d'acolliment en la vida de les persones que es veuen forçades a migrar?

---

² "Testimoniatge de Ghada, refugiada Siriana a Líban" <https://www.youtube.com/watch?v=nsa6grcOa2I&t=2s>

Per a continuar, fem una petita explicació sobre les migracions forçoses (**Veure Annex 2**).

A continuació, fem referència a les paraules que hi ha apuntades en la pissarra i els preguntem si creuen que el tipus de viatges que elles i ells fan sovint s'assemblen als viatges que han de realitzar les persones migrants que ho fan de manera forçada. Preguntarem:

- Com creiem que són aquests viatges?
- Creieu que aquests viatges afecten de manera diferent a les nenes i dones?
- Com ens agradaria que ens acollissin a nosaltres i nosaltres en un lloc nou?
- **Com podem acollir nosaltres a persones que migren i arriben als nostres entorns?**

Després d'aquesta reflexió, comptem al grup que realitzarem la dinàmica del “**Camí a la Igualtat**”:

A cada participant se li donarà un paper en el qual aparegui una breu història que conti la vida d'una nena o nen de llocs diversos en el món. Partint de les condicions que apareixen en la biografia que els ha tocat, totes i tots els participants faran el mateix camí, **un camí cap a una vida en igualtat**.

Per a realitzar el camí, es col·locarà una línia de partida amb una cinta de carrosser pegada en el sòl, i una meta final a 6-8 metres aproximadament, que els i les nenes han d'aconseguir. No obstant això, per a aconseguir aquesta meta només podran anar avançant pas per pas, aquells i aquelles que, segons les condicions de la biografia que els ha tocat, puguin superar les diferents premisses que es llegiran en veu alta. Si per contra, consideren que aquesta premissa no la poden aconseguir, es quedaran en el lloc en el qual estan. Les biografies de les persones es poden trobar en l'**Annex 3**, i les premisses en l'**Annex 4**.

Una vegada finalitzi l'activitat donarem pas a un moment de reflexió i debat en grup, usant de guia les següents preguntes:

- Com us heu sentit?
- Per què hem acabat el camí de manera desigual?
- Quins factors ens han permès avançar? Quins no ens ho han permès?
- Quines són les desigualtats que hem pogut veure?
- Què heu sentit aquelles i aquells que heu avançat menys? I les persones que heu avançat una mica més?
- Considereu que la desigualtat és major quan ets dona o nena? Per què?
- **Sobre la base del que heu experimentat, com creieu que hauríem d'acollir en les comunitats en les quals vivim? Què podem fer nosaltres i nosaltres per a construir cultura d'acolliment de manera igualitària per a totes les persones?**

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a finalitzar, realitzarem un gest de mobilització en conjunt que puguem dur a terme en les pròximes setmanes per a construir cultura d'acolliment en els nostres entorns.

Creem petits grups formats per 4 o 5 persones. Cada grup haurà de reunir-se durant 5 minuts i generar cinc idees d'**accions diferents que puguin fer com a grup per a construir cultura d'acolliment en els seus entorns educatius o comunitaris**. Com a propostes, podria ser una trobada de música o concert intercultural, una campanya de sensibilització sobre les migracions forçoses per a la resta de la seva comunitat, un vídeo que informe a la ciutadania sobre la importància d'acollir a totes les persones, un decàleg o manifest que presentar a les autoritats locals per a construir cultura d'acolliment, etc. Apuntaran cadascuna d'elles per separat en un paper o post-it.

Una vegada que cada petit grup tingui les seves idees decidides, aquestes s'exposaran a la resta del grup. Quan ho hagin fet tots els grups, hauran de treballar com a equip més gran per a triar una o

dues de les idees que prefereixin dur a terme, que es comprometin amb ella, que considerin més realitzables, i dissenyaran un pla d'execució d'aquesta, a través del qual acordaran:

- Objectius de l'acció.
- Dates de l'acció.
- Participants.
- Destinatàries i destinataris.
- Materials necessaris.
- Passos per a desenvolupar l'acció i responsables de cadascun d'ells.

Els acompanyarem en el disseny i execució de l'acció, a través de la qual, els animarem que elles i ells es converteixin en **promotores i promotors d'una societat d'acolliment cada dia en els seus entorns locals.**

UNITAT DIDÀCTICA: 12 A 16 ANYS

OBJECTIUS:

1. Prendre consciència sobre la realitat de les migracions forçoses en el món.
2. Aprendre sobre la vulneració de drets humans que viuen les persones en context de mobilitat forçosa, especialment les nenes i les dones.
3. Identificar-nos com a ciutadanes i ciutadans constructors d'una cultura d'acolliment en els nostres entorns educatius i comunitaris.

MATERIALS:

- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Paper continu
- Pissarra
- Guix, retoladors i bolígrafs

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem l'activitat comentant al grup que reflexionaran sobre les migracions forçoses i la mobilitat humana, i llancem les següents preguntes:

- Què entenem per migrar?
- Qui migra?
- Totes les persones migren per les mateixes raons? Quines coneixeu?
- Quines situacions específiques viuen les dones i nenes que migren?

Es recullen les idees de les i els participants i s'escriuen en una pissarra. Després es llegeix al grup una petita contextualització sobre migracions forçoses (**veure Annex 2**).

Després d'aquesta introducció, projectem el vídeo del **testimoniatge de Ghada³, una jove refugiada a Líban**, i es fan les següents preguntes:

- Quina és la història de Ghada?
- Quin tipus de viatge va haver de fer? Quins van ser els motius?
- Creieu que hi ha moltes persones en el món que viuen aquesta situació?
- Quin camí viuen les persones que migren per a fer la seva vida en el lloc d'acolliment?
- Quin paper pot tenir l'escola i les societats d'acolliment en la vida de les persones es veuen forçades a migrar?

A continuació, fem referència en concret a la situació de les **nenes i dones en context de mobilitat forçosa**, llançant les següents preguntes:

---

³ "Testimoniatge de Ghada, refugiada Siriana a Líban" <https://www.youtube.com/watch?v=nsa6grcOa2I&t=2s>

- Quines són les causes per les quals es vulneren els drets de les nenes i les dones en el món?
- I en concret, com pensem que és la situació per a les nenes i dones que migren? A més dels desafiaments que es viuen en les realitats de refugi i migracions forçoses, quins obstacles afegits viuen les nenes i dones migrants i refugiades?

A fi de complementar les respostes de les i els participants, es procedirà a llegir un extracte de **l'Informe Vermell 2019**⁴:

“Totes les formes i manifestacions de la violència cap a les nenes tenen el seu origen en les desigualtats de gènere i en la discriminació cap a les dones... Una violència que s'afronta a nivell individual però que, a més, està arrelada en les estructures i sistemes socials: en la família, la comunitat, en el lloc de treball i, també, a l'escola.

Però, encara que l'escola és un espai de reproducció de la violència, l'educació posseeix, també, el potencial per a transformar les pràctiques, les actituds i els valors discriminatoris i violents i per a inculcar a les i els escolars la igualtat entre dones i homes, el comportament no violent i el respecte cap a la diversitat. **Les escoles poden ser un espai d'acolliment i protecció on les nenes siguin capaces de processar les dificultats que afronten en el seu entorn social i familiar i transformar-les en capacitat d'agència i poder.**”

Per a continuar, dues persones voluntàries es tombaran sobre un paper continu. Entre diverses persones hauran de dibuixar el contorn dels seus cossos. Després, hauran de dividir la silueta en dues amb una línia contínua, del cap als peus. Una de les siluetes farà referència a un home i l'altra a una dona. Una vegada tinguem les siluetes dibuixades, totes les persones aniran escrivint:

- Dins de la figura: els motius i les causes que consideren que porten a una persona a migrar de manera forçosa.
- Fora de la figura: els obstacles que poden viure un home i una dona en un context de migració forçosa, posant especial atenció en els obstacles afegits que viuen les nenes i les dones.

En completar-ho, analitzaran la diferència entre l'escrit en la meitat que pertany a la silueta de la dona i la que fa referència a la de l'home. Llavors ens farem les següents preguntes:

- De quina manera podria canviar aquesta realitat de desigualtat?
- Què podem fer nosaltres i nosaltres com a ciutadania per a reduir aquests obstacles i facilitar l'acolliment de les persones migrants?

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a finalitzar, realitzarem un gest de mobilització en conjunt que puguem dur a terme en les pròximes setmanes per a construir cultura d'acolliment en els nostres entorns.

Creem petits grups formats per 4 o 5 persones. Cada grup haurà de reunir-se durant 5 minuts i generar cinc idees d'accions diferents que puguin fer com a grup per a construir cultura d'acolliment en els seus entorns educatius o comunitaris. Com a propostes, podria ser una trobada de música o concert intercultural, una campanya de sensibilització sobre les migracions forçoses per a la resta de la seva comunitat, un vídeo que informe a la ciutadania sobre la importància d'acollir a totes les persones, un decàleg o manifest que presentar a les autoritats locals

⁴ Informe Vermell: Nenes lliures de violència.

https://www.entreculturas.org/sites/default/files/ninas_libres_de_violencia_v-onlinelinks.pdf

per a construir cultura d'acolliment, etc. Apuntaran cadascuna d'elles per separat en un paper o post-it.

Una vegada que cada petit grup tingui les seves idees decidides, aquestes s'exposaran a la resta del grup. Quan ho hagin fet tots els grups, hauran de treballar com a equip més gran per a triar una o dues de les idees que prefereixin dur a terme, que es comprometin amb ella, i que considerin més realitzables, i dissenyaran un pla d'execució d'aquesta, a través del qual acordaran:

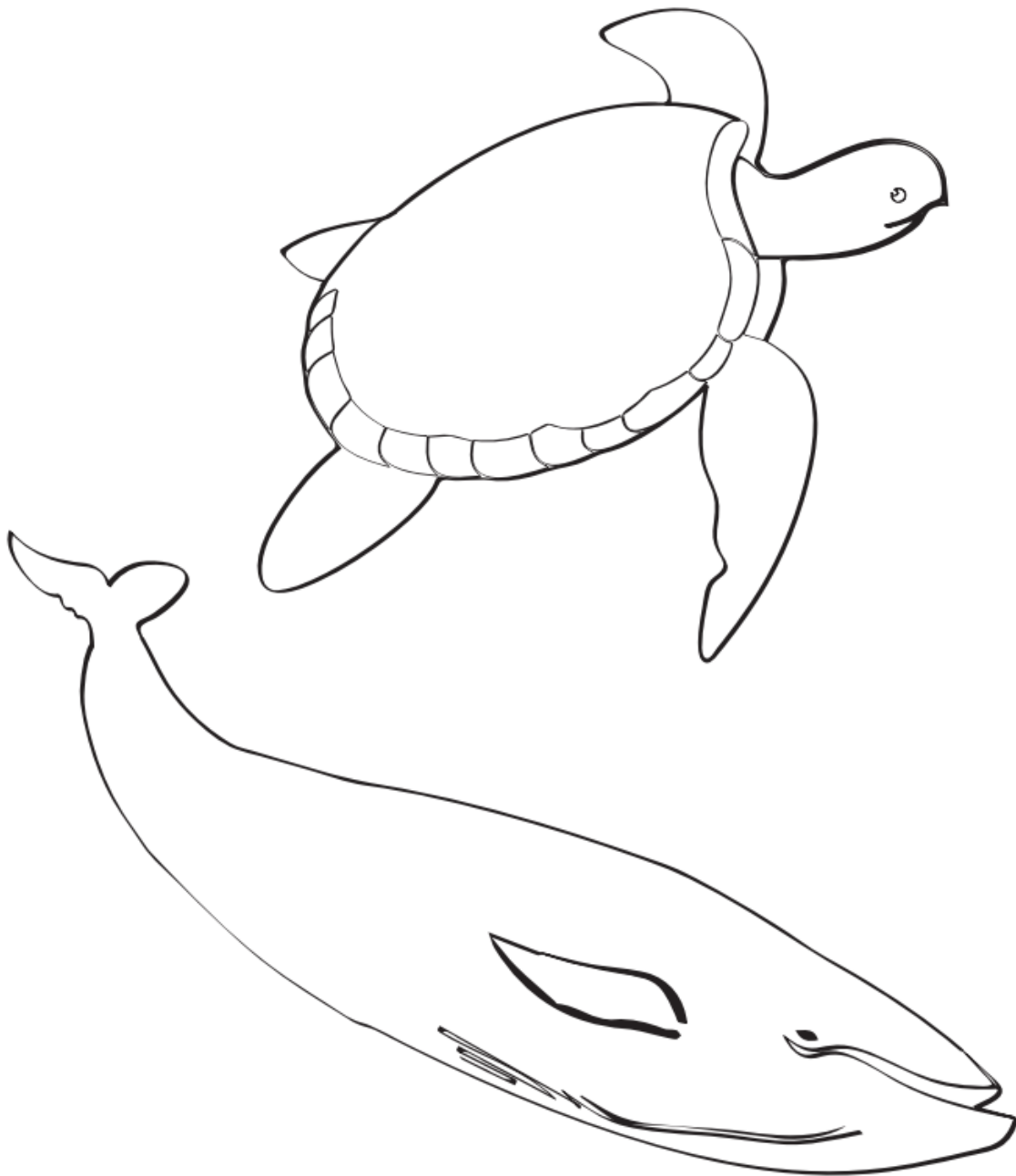
- Objectius de l'acció.
- Dates de l'acció.
- Participants.
- Destinatàries i destinataris.
- Materials necessaris.
- Passos per a desenvolupar l'acció i responsables de cadascun d'ells.

Els acompanyarem en el disseny i execució de l'acció, a través de la qual, els animarem que elles i ells es converteixin en **promotores i promotors d'una societat d'acolliment cada dia en els seus entorns locals.**

ANNEXOS

ANNEX 1.

Figura de tortuga i balena per imprimir, retallar i pintar.

ANNEX 2.

Contextualització sobre les migracions forçoses:

“Els éssers humans sempre ens hem mogut d'un lloc a un altre per diferents motius, per a crear la nostra llar, buscar un nou treball, reunir-nos amb familiars, etc. Som éssers migrants, algunes vegades migrem per raons voluntàries, i unes altres de manera forçada. **En l'actualitat hi ha 68,5 milions de persones el món que s'han vist obligades a anar-se dels seus llocs d'origen, de les seves llars.** Algunes d'aquestes raons són els conflictes armats, els desastres naturals, el canvi climàtic, la violència o les desigualtats, que forcen a milions de persones a desplaçar-se, fent llargs viatges. Aquesta situació afecta de manera específica a dones i a nenes, que moltes vegades són les principals víctimes d'aquests conflictes, i els qui sofreixen, per una qüestió de desigualtat de gènere, una situació de major desprotecció en migrar o desplaçar-se.”

ANNEX 3.

Fitxes amb biografies:

BIOGRAFIA 1:

La Iklas és una noia de 16 anys que viu en un camp de persones refugiades a Txad des de fa 1 any. La seva família i ella es van veure forçades a migrar des de Sudan per la inseguretat causada pel conflicte armat que afecta el país. La Iklas somia amb poder acabar algun dia els seus estudis i arribar a ser professora. Als 15 anys va ser obligada a casar-se, però sap que mai donaria a les seves filles en matrimoni, pensa que primer de tot l'educació és el més important.

BIOGRAFIA 2:

El Miguel és un noi de 12 anys que viu amb els seus pares i el seu germà a la ciutat de Lima al Perú. Està estudiant en 1r de secundària en un col·legi del centre de la ciutat. El que més li agrada fer és passejar tots els dies amb el seu gos Vito prop del passeig marítim de la ciutat. A les tardes juga al futbol amb l'equip del col·legi i també fa natació, quan torna a casa i acaba els deures pot jugar amb els seus amics i amigues una estona al parc prop de la casa fins a l'hora per a sopar. Aquest estiu viatjarà a conèixer la ciutat de Cusco amb la seva família i està entusiasmat.

BIOGRAFIA 3:

La Kim viu en una zona rural de Guatemala i als 12 anys el seu pare li va demanar deixar l'escola per a començar a treballar com a cuinera i cuidadora en diferents cases. Malgrat ja no poder passar tant temps estudiant i d'estar lluny de la família, la Kim espera poder tornar a l'escola per a reprendre els seus estudis i arribar a ser mèdica. El somni de la Kim és que les nenes siguin tractades igual que els nens, i que el fet de ser dona no condicioni el seu futur. El preocupa que ella i les seves germanes no puguin caminar soles i tranquil·les en alguns llocs per ser nenes.

BIOGRAFIA 4:

La Lucía és una noia de 14 anys que viu a la ciutat de Barcelona i somia amb estudiar enginyeria, a pesar que en moltes ocasions li fan dubtar que pugui arribar a aconseguir-ho, ja que solen ser més els nois els que trien aquesta carrera. Viu amb la seva mare i germana en un pis als afores de la ciutat. Durant la setmana, sempre que tornar a casa tard intenta fer-ho acompanyada d'algú, ja que té trajectes llargs que fer. Alguna vegada quan agafa l'autobús o camina a la nit asseguí una mica de por i el fa corrent, ja que alguna vegada algun home li ha dit algun comentari desagradable en passar, fent referència al seu color de pell o per ser noia.

BIOGRAFIA 5:

El Nabur és un nen palestí d'11 anys que viu en el camp de refugiats de Betlém, on cada dia hi ha un toc de queda a les 19h i ningú pot sortir de les seves cases. El seu pare està en la presó però viu amb la seva germana i la resta de la família. A vegades pensa que li agradaria poder fugir del lloc, però sap que no pot viatjar tan fàcilment a altres països. Hi ha setmanes en les quals està prohibit que nens i nenes vagin a escola quan l'ocupació armada es posa tibant. Encara així, el Nabur no deixa de lluitar pel dret a tenir una vida digna i poder anar a escola de manera segura.

BIOGRAFIA 6:

La Fátima és una noia espanyola de 16 anys que viu des que va néixer amb la seva família a la ciutat de València a Espanya. La seva mare i el seu pare van néixer al Marroc i van venir a Espanya perquè van trobar un bon treball. Fátima s'esforça molt en l'institut i té les millors notes de la classe. A part d'estudiar, cuida de la seva àvia i el seu germà petit quan els seus pares estan treballant. A la Fátima li encanta la seva ciutat, encara que a vegades li ha passat que la tracten de manera diferent a la resta, i alguna vegada s'ha sentit alguna cosa exclosa de la resta de companys i companyes en el col·legi. Ha parlat amb algunes amigues i amics que tenen família originalment d'un altre país, i comparteixen que també els ha passat a vegades.

BIOGRAFIA 7:

El Nicolás és un jove de 17 anys que viu amb la seva família en un barri perifèric de la capital de Costa Rica, San José. Fa 2 anys es van mudar aquí, sortint de Nicaragua, ja que allí no hi havia tantes oportunitats de treball. El Nicolás va al col·legi i se sent segur i content, encara que quan parla amb persones que viuen en altres barris, li fan bromes sobre el perillós que és el seu barri i la quantitat de persones migrants que són. Encara que va perdre un any de col·legi en canviar de país, està traient molt bones notes i li agradaria poder entrar en la universitat, encara que sovint s'assegui exclòs per part de la resta de companys i companyes perquè li veuen diferent.

BIOGRAFIA 8:

El Carlos és un noi de 16 anys que viu en un centre de menors a la ciutat d'Austin als Estats Units. Va arribar fa a penes 4 mesos després d'un llarg camí fugint de la situació de violència en el seu barri a la ciutat de Tegucigalpa, a Hondures. Va creuar tot Centreamèrica amb altres companys, la majoria homes, ja que les dones corren més perills durant aquest camí. Va arribar a la frontera amb els Estats Units i va aconseguir passar amb l'objectiu de reunir-se amb la seva família. Ha estat un camí molt difícil, en el qual ha deixat enrere a molts dels seus amics, familiars, la seva terra i fins i tot part de la seva vida. No pot anar al col·legi encara, ni treballar, ja que no té papers i no se'l considera ciutadà encara.

BIOGRAFIA 9:

La Sakura és una noia de 13 anys que viu amb la seva família a la ciutat de Nova Delhi a l'Índia amb la seva família. Fa dos anys van haver de migrar del seu poble en el sud de l'Índia ja que no hi havia tant treball. La Sakura cuida dels seus tres germans i germanes i treballa en el comerç de la família quan pot. Al poble anava a escola perquè tot estava més a prop, però a la ciutat és més complicat per les distàncies i la inseguretat que viuen moltes nenes i dones. Encara així, va a classe tots els dies que pot, sempre acompanyada d'amics i amigues per a estar més segura. Té el somni de poder tornar algun dia al sud per a reunir-se amb la resta de la família, i treballar allí.

BIOGRAFIA 10:

La Clàudia és una noia de 12 anys que viu amb la seva família en Barrancabermeja, una ciutat de Colòmbia. A part d'haver començat secundària en el col·legi, la Claudia participa totes les setmanes en un grup anomenat Joves Constructors de Pau, en el qual creguin cultura d'acolliment per a persones migrants. Claudia sap que sent dona està exposada a més obstacles, igual que en la resta del món, i que el context de violències que ha viscut la seva regió pot afectar joves com ella. Per això amb el seu grup treballen i mobilitzen a la ciutadania per a crear espais de participació i oci que transformin i donin l'oportunitat a més nenes, nens i joves a involucrar-se.

ANNEX 4.

Premisses per al “Camí a la Igualtat”:

1. Donar un pas endavant qui pugui gaudir de jugar lliurement el temps que vulgui.
2. Donar un pas endavant qui tingui accés a una escola segura, i que pugui anar a ella tots els dies.
3. Donar un pas endavant qui pugui veure a la seva família tots els dies.
4. Donar un pas endavant qui no tingui cap persona al seu càrrec a qui cuidar.
5. Donar un pas endavant qui pugui caminar pel carrer amb llibertat i sense por.
6. Donar un pas endavant qui pugui permetre's viatjar per plaer durant les vacances.
7. Donar un pas endavant qui tingui accés a un habitatge digne.
8. Donar un pas endavant qui senti que és inclòs i respectat en el seu col·legi i ciutat.
9. Donar un pas endavant a qui sigui tractat sempre amb respecte i sense discriminació.
10. Donar un pas endavant qui tingui la seguretat que serà acceptat o acceptada per les persones que integren la comunitat en la qual viu.

CRÉDITS

Coordinació: Clara Maeztu y Veda Krüger.

Autoria: Raquel Alonso

Col·laboració: Javiera Oñate, Encarna Durán, Davinia De Ramón, Raquel Llanos, y Alberto Medina.

Direcció d'Art i Disseny Gràfic: Maribel Vázquez.

Edició: Fundació Entrecultures.

un món
a les teves mans

